

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo laikraštis. L. Vyčių organizacijos organas,
TOMAS V. GEGUŽĖS (MAY) 30 D., 1918 M. No. 8 (49)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
 Under Act of March 3, 1879.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS.

*Lietuvos Vyčių Seimas bus Cleveland'e, Ohio
 rugpiučio 27, 28 ir 29 dd., 1918 m.*

*JONAS A. BUČNIS,
 L. Vyčių Pirmininkas.*

Galų gale išėjome iš to užburto rato. Seimo vieta ir laikas jau paskelbtas. Lieka tik rengties.

Laiko yra užtekčiai. Turime progos surasti sumanymų, juos apmąstyti, išnagrinėti ir suformuluoti. Geistina, kad kuopos ar pavieni asmenys Seimui sumanymus paduoti rimtus, rimtai apgalvotus, suplenkutus ir apdirbtus. Dažnai greitomis pakisti sumanymai veliasi, veliasi Seimuose ir, užėmę daug laiko, išeina bergždžiais. Todėl reikia inešantiems iš anksto juos išrišti, o Seime perstatyti aiškiai, lyg ant delno.

Seiman rinkime atstovus. Parinkime tokius, kuriems iš širdies rupi organizacijos reikalai, visuomenės ir tautos labas. Tegul į Seimą atstovais patenka, kuriems ne tušti ginčai, asmeniškai reikalai rupi, bet ramus, nuširdus ir rimtas apsvarstymas viršminėtų dalykų.

Vyčių VI-sis Seimas turi būti vienas žymiųjų lietuvių Seimų. Jis

turi parodyti lietuvių jaunimo susipratimą, kokiais laipsniais tas susipratimas auga—eina pirmyn. Vyčiams ir lietuvių jaunimui abelnai turi širdyje būti tautos reikalai, jos padėjimas ir ateitis. Dabar mūsų tauta ypatingiausią momentą gyvena. Ji turi rodyti visą savo gyvybę, kad kiti ją gyva esant jaustų, kad suprastų jos reikalus. Tiesa, vienas mūsų amžinas priešas—caratas—sukniubo ir jau nebeatsikels. Su juomi kova jau užbaigta. Galingas ir baises paliko kitas—vokietis. Šiandien vokiečiai ką nori, tą su Lietuva daro. Kaizeris, mirtinai prispaudęs Lietuvą, pasityčiodamas žada jai “nepri gulmybę” Vokietijos globoje, reikalaujamas paskutinio kraujo ir gyvybės iš Lietuvos kuno,—reikalaujamas lietuvių jaunimo. Kaizeris labai gerai tai žino, kad išžudžius Lietuvos jaunimą, iš jos paliks pusgyvis lavonas su kuriuo išėjimas bus lengvas.

Užtad amerikiečių lietuvių jau-

nimui prieš akis stovi dideli darbai. Jis turi apreiškšti Lietuvos budeliams kovą, kerštą ir pasakyti, kad ir per tautos la-
vonus esame pasiriję eiti prie Lietuvos
laisvės!

Yra daug ir pačios organizacijos rei-
kalų, kuriuos prisieis svarstyti, įvesti gy-
veniman.

Turėdami ligi Seimo dar gražaus lai-
ko, kai-kuriuos klausimus galime pagvil-
denti organe. Organo skiltys visuomet yra
atviros įvairiems klausimams aiškinti,
įvairioms nuomonėms išsireikšti.

Ruoškimės Seiman!

BALSAVIMŲ PASEKMĖS.

(Žemiau yra surašas kuopų, kurios
prisiuntė balsavimų pasekmes ligi gegu-
žės 15 d. Lietuvos Vyčių 6-jo Seimo rei-
kale).

Kuopos num.	Už Cleveland'ą.	Už Baltimor'ę.
41 kp.	45 balsai	balsų
44 "	30 "	" "
13 "	53 "	" "
17 "	100 "	" "
25 "	50 "	1 "
26 "	28 "	5 "
30 "	30 "	" "
10 "	19 "	11 "
6 "	12 "	13 "
15 "	1 "	28 "
7 "	40 "	" "
37 "	" "	45 "
3 "	" "	29 "
93 "	" "	56 "
29 "	" "	60 "
61 "	" "	30 "
39 "	" "	60 "
88 "	30 "	" "
32 "	21 "	" "
4 "	97 "	3 "
62 "	30 "	" "
16 "	47 "	2 "
24 "	" "	67 "
47 "	" "	21 "
51 "	" "	20 "
5 "	" "	26 "
Viso	633	477

Clevelandas gavo 156 balsus daugiau
už Baltimorę, tokiu budu ir Seimas lie-
ka Clevelandui.

J. V. Aleksa,

L. V. Centro Raštininkas.

KAS TAI YRA IŠTIKIMYBĖS DIENA.

Šių metų Ketvirtoji Liepos diena
(Fourth of July) yra skiriama kaip **Išti-
kimbės Diena** (Loyalty Day), visoms at-
eivių tautoms Amerikoje. Tąją dieną
Prezidentas skiria Amerikos Lietuvių Ta-
rybai ir kitų tautų panašioms organizaci-
joms prašant.

Kaip patsai užvadinimas rodo, ji
skirta, kad Amerikoje gyvenančios tautos
toj dienoj tam tikrais budais gautų pro-
gos išreikšti ištikimbės jausmus Suvie-
nytoms Valstijoms.

Lietuvių tautos garbė, geras vardas
ir tikrojo sentimento parodymas reikauja,
kad Amerikos lietuviai ypačiai domos
į toj dienoj pasirodymą kreiptų. Reikia
jau dabar ruošti prie **Ištikimbės Dienos**
parodų, prakalbų. Lietuviai turi progos
savo susiklausymą, gerą organizaciją pa-
rodyti. Netrukus Prezidentas išleis del **Iš-
tikimbės Dienos** proklamaciją. Tuomet
visos tautos pradės ruošties. Lietuviai tu-
ri tuomet savo geru susiorganizavimu pa-
sirodyti.

Tad, gavę šią žinią, skleiskite žinių
apie **Ištikimbės Dieną**. Praneškite apie ją
savos kolonijos ir apielinkės draugams,
pažįstamiems, draugijoms, organizacijų
kuopoms ir kur tik galima.

Atminti reikia, kad kiekviena tauta
stengsis pasirodyti kuogražiausia. Lai lie-
tuviai ne paskutinę, bet pirmą vietą už-
ima.

Artimos kolonijos gali susidėję ap-
vaikščiojimą ruošti.

Kaip ruošti—nurodoma kitame lak-
šte.

**Committee on Public Information
Lietuvių Skyrius.**

KAIP RENGTIŠ PRIŠ IŠTIKIMYBĖS DIENOS.

Kiekvienai lietuvių kolonijai reikia —

1. Suorganizuoti skaitlingą komitetą ru-
pintis *Ištikimbės Dienos* reikalais.

2. Susiorganizavęs komitetas turi žiurėti,
kad

(a) Vietos kolonijoj suruošti 4 lie-
pos dieną parodą (maršavimą);

(b) Vakare ar kitu patogiu laiku su-
šaukti mass-mitingus, surengti prakalbas
lietuvių ir anglų kalbose, iškalno kalbėto-
jus pasirupinant;

(c) Žiūrėti, kad visos vietos ir apie linkės lietuvių draugijos, lygiai kaip visi lietuviai, parodoje dalyvautų;

(d) Pasirūpinti, kad parodos būtų kuogražiausios, su tam tikrais vežimais, vėliavomis, muzika ir tt.

3. Komitetas turi nužiūrėti žmonės, kurie paruoštų *Ištikimybės Dienai* rezoliucijas, lietuvių Amerikai ištikimybę išreiškiančias, ir kurios turi būti intektos miesto majorui ir valstijos gubernatoriui: taipgi sustatyt telegramos tekstą Prezidentui. Rezoliucijos ir telegramos turėtų but priimtos viešojo susirinkimo (mass-mitingo).

4. Komitetai iš savo tarpo turi išskirti žmonės, kurie vietos spaudą apie parodą, rezoliucijas informuotų.

5. Kadangi *Ištikimybės Dieną* apvaikščios ir kitos tautos, reikia su kitų tautų komitetais

susineši. Jei kitų tautų komitetai susižinojimo nepradėtų, tą lietuviai padaryti privalo.

6. Komitetui susiorganizavus ar esančiam užsiėmus apvaikščiojimą ruošti, tuojaus apie tai ir komiteto valdybos vardus ir antrašus pranešti

Committee on Public Information,
Lithuanian Division,
16 Jackson Place,
Washington, D. C.

Ten-pat kreiptis visokių informacijų klausiant.

7. Atsiųsti Washingtonan visų draugijų Prezidentų ir sekretorių adresus ir pažymėti, kurios draugijos parodoj dalyvumą ėmė, o kurios ne.

Su tikra pagarba,
Committee on Public Information
Lietuvių Skyrius.

“Dieve, gražink mums laisvą Lietuvą!”—toks yra tremtuolių lietuvių Rusijoje sielos balsas. Toks-pat troškimas guli ir Amerikos lietuvių krutinėse!

Apaštališkas sostas ir jo vieta Valstijų šeimynoje.

(Šaltiniai: Hall, "A Treaties on National Law;" Phillimore, "Commentaries upon International Law;" Oppenheim, "International Law;" Twiss, "The Law of Nations;" Nys, "Le Droit International;" Westlake, "International Law;" Gareis, "Institutionen des Volkerrechts;" Wheaton, "International Law.").

Dabartinė Europos karė iškėlė aikštėn daugelį dalykų, kurie daugumai buvo nežinomi, arba neindomūs. Ligi kares pradžios, Šv. Tėvo pozicija buvo žinoma tik kaip Rymo Katalikų Bažnyčios galvos, ir kad jo galė ir intekmė nesitęsė už ribų Katalikų Bažnyčios.

Karės bėgyje pasaulio doma į Apaštališką Sostą liko nukreipta; pradėta plačiau kalbėti ir rašyti apie Šv. Tėvo įsikimą į tarpą kariaujančių valstijų. Laukiama iš Rymo kaž-ko nepaprasto, kas šios karės galą pagreitintų.

Negalima tvirtinti, kad pasaulio domos į Apaštališką Sostą atkreipta vien delto, kad tenais yra galva Katalikų Bažnyčios, nes daugumas kariaujančių valstijų yra netik kad nekatalikiškos, bet griežtai priešingos Katalikų Bažnyčiai. Tad, tur but, Šv. Tėvas daugiau negu tik kaip Katalikų Bažnyčios galva galės turi.

Pirm negu kalbėsime apie Apaštališko Sosto vietą Valstijų Šeimynoje, gal bus neprošali vieną kitą žodį apie pačią Valstijų Šeimyną tarti.

Šiandien Valstijų Šeimyna susideda iš pilnai susiorganizavusių, civilizuotų ir neprigulmingų valstijų.

Pilnais nariais skaitoma tiktai visai sovereignės valstijos. Šveicarija, Belgija ir Luxemburgas, kaipo neutralizuotos valstijos, Valstijų Šeimynoje pilnais nariais nesiskaito. Ypač valstijos esančios po protektoratu, kaip pvzd. San Marino ir keletas kitų, negali buti pilnais nariais. Arba tik išdalies sovereignės, kaip Bavarija, Oldenburgas, Anhalt ir kitos valstijos, sudarančios Vokietijos imperiją, nėra pilnais nariais.

Prieš karę prie Valstijų Šeimynos priklausė septynesdešimts keturios Euro-

pos valstijos. Dvidešimts viena Amerikos:

- a) Šiaurinės—dvi;
- b) Centralės—devynios;
- c) Pietinės—dešimts.

Iš Afrikos valstijų tiktai Liberijos respublika yra pilnu nariu, kitų, iki šiam laikui, tulų priežasčių delei dar neįsileista. Iš tarpo Azijatiškų valstijų vos Japonija skaitoma pilnu nariu, o Chinija ir kitos tai tik išdalies sąryšį su Valstijų Šeimyna teturi.

Priežastys, kurios priedė prie sudarymo ir dabar palaiko Valstijų Šeimyną, tai ekonominės ir politikinės aplinkybės, reikalaujančios nuolatinių susisėsimų tarp atskirų valstijų; įvairios komercijinės sutartys; siuntinėjimas diplomatinų atstovų į kitas valstijas, tarptautinė krasa, telegrafas ir įvairios sutartys taikos tarp valstijų palaikymui, taip-pat kaip visokios sutartys karės vedimui, etc... Tad visos valstijos, kurios iki tiek priaugo, kad įvairias augščiau minėtas sutartis čaryti sutinka ir tų sutarčių šventai prisilaiko, yra skaitomos Valstijų Šeimynos nariais.

Nors kiek Valstijų Šeimynos sąstatą peržvelgus, dabar bus lengviau kalbėti apie Apaštališką Sosto poziciją toje šeimynoje.

Iki 1870 popiežius turėjo savo valstiją ir skaitėsi jos monarku, lygiai kaip ir visi kiti karaliai, tuo-pat laiku budamas galva Rymo Katalikų Bažnyčios. Bet 1870 metais italai užėmė popiežiaus valstiją ir Rymo mieste sau sostinę padarė.

Buvo permatoma, kad joku budu Apaštališkas Sostas negali likti Italijos nuosavybe ir Šv. Tėvas negali likti paprastu Italijos pavaldiniu.

Todel Italijos parlamentas, geg. 13 d. 1871 metais, išleido įstatymą garantuojantį popiežiui liuosybę.

Taip vadinamas "Garantijos Įstatymas" skamba:

a) Popiežiaus asmuo yra nepaliečiamas. Prieš Jo asmenį prasižengusieji bus baudžiami taip pat, kaip prasižengusieji prieš Italijos karalių.

b) Visokia sovereinams teikiama pagarba bus ir popiežiui suteikta.

c) Popiežius pasilieka sau visokią pirmenybę, katalikiškų sovereinų Jam pripažintą.

d) Popiežius turi teisę užlaikyti ginkluotą Jo asmens sargybą, to paties stiprumo, kokią pirm aneksavimo Jo valstijos Jisai užlaikydavo, dėl apsaugojimo Jo paties ir Jo palocių.

e) Vatikanas ir palociai, kuriose suėina Visuotina Bažnyčios Taryba, yra nepaliečiamais.

f) Jokis Italijos valdininkas neturi teisės į bent kurių palocių eiti be tam tikro Apaštališko Sosto leidimo.

g) Popiežius ir visi Jo paskirti valdininkai turi pilną liuosybę atlikinėjime savo funkcijų, rišančiųsi su Jo misija kaipo Rymo Katalikų Bažnyčios galva.

h) Popiežius turi pilną teisę siųsti savo ir priimdinėti įvairių valstijų pasiuntinius, kurie gali naudotis visomis privilegijomis, visokiems diplomatiškiems valstijų pasiuntiniams į Italiją ir Italijos siunčiamiems į kitas valstijas, suteiktas.

i) Suteikta pilna liuosybė komunikacijai tarp Apaštališko Sosto ir Katalikų pasaulio. Tam tikslui popiežius turi teisę nuosaves krasos ir telegrafo stotis išsteigti ir užlaikyti.

j) Visos kolegijos ir seminarijos Ryme ir apielinkėse esančios, pasilieka vien popiežiaus priežiuroje, be jokio Italijos valdžios kišimosi.

k) Italijos valdžia kas met skiria Apaštališkam Sostui 3,225,000 lirų; tai yra sumą, kurią pirmiaus iš Rymo biudžeto popiežiaus išlaidoms skirdavo.

Tokią tai garantiją išdavė Italijos parlamentas. Nei vienas popiežius dar nėra pripažinę tą, Jiems teikiamą garantiją, taip-pat kaip nei vienas Jų nėra Jiems skiriamų 3,225,000 lirų priėmę. Nei vienas iš Vatikane arba Šv. Tėvo tarnystėje esančių žmonių nėra Jo pavaldiniais. Bet popiežius patsai nėra Italijos pavaldiniu, kokiais yra žmonės prisiekusieji valstijai, arba jos sovereinui, savo paklusnumą.

Kitos valstijos iki šiam laikui link Italijos "Garantijos Įstatymo" savo nuomonės dar nėra išreiškusios, bet kaip iš praktikos matom, nustatytų taisyklių prisilaikoma.

Kai-kurios valstijos, kartu su savo diplomatiniais atstovais, skiriamais į Italiją, prie Apaštališko Sosto ir gi savo atstovus siunčia. Taipgi ir Apaštališko Sosto nuolatiniai atstovai kai-kuriose valstijose randasi.

Apaštališko Sosto atstovams ir atstovams valstijų prie Apaštališko Sosto prisiustiems, suteikiama pilna teisė naudotis visomis privilegijomis lygioms diplomatams-atstovams (ambasadoriams) suteiktoms.

Kadangi Šv. Tėvas dabar nėra valstijos galva—sovereinu, neturi savo teritorijos nei pavaldinių, todėl, rodos, nereikėtų Jam su Valstijų Šeimyna nieko bendro turėti, nes kaip jau pirmiaus nurodyta, vien neprigulmingos valstijos Valstijų Šeimyna sudaro.

Bet, anot Westlake, Italijos "Garantijos Įstatymas" siekia toliaus, negu paprastas valstijos statutas; jisai apeina visą pasaulį, ir išreiškia **modus vivendi**, kurią Italija ne vien pasiulo dėl moralės, toli siekiančios galės, bet iš savo pusės taip pasielgia, kad kitos valstijos irgi galėtų parodyti savo rupinimąsi to įstatymo pildyme, arba jo permainymu, kaip kad paprastai sutartis tarp valstijų yra kaimynų prižiurimos. Jei atkreipsime dėmesį į faktus tarptautiniame gyvenime pasirodančius, tuomet pamatysime, kad Apaštališkas Sostas svarbią valstijų tarpe poziciją užima.

Nors Šv. Tėvas ir nėra valstijos galva, tačiau valstijos Jam suteikia privilegijas monarkiškos valstijos galvai prigulinčias. Jo pasiuntiniams taipgi suteikiama visos exteritorijalės, nepaliečiamybės ir ceremonijalės privilegijos, valstijų diplomatams prigulinčios.

Valstijų atsinešimas link Apaštališko Sosto, priimant ir siunčiant atstovus ir suteikimas Šv. Tėvui suveraino privilegijos, yra lygus atsinešimui link pilno Valstijų Šeimynos nario. Bet, iš kitos pusės, į svarbesnes valstijų konferencijas, atsibuvusias Haagoje, Paryžiuje ir Londone, Šv. Tėvas nepakviesta. Valstijų tarpe iškilus kokiems nesusipratimams, Šv. Tėvas buvo pakviestas patarpininkauti.

Iš visų, iki šiam laikui įvykusių atsitikimų, yra sunku Apaštališko Sosto pozicijos laipsnį Valstijų Šeimynoje specifiskai nurodyti. Daugelis rašytojų tvirti-

na, kad jo pozicija yra kaip ir (quasi) tarptautinė, panaši į bile kurios neprigulmingos valstijos pozicija.

Tad, nors kiek susipažinus su Apaštališko Sosto užimančia Valstijų Septynoje pozicija, bus aiškiau, kodel pasau-

lis domos atkreipė į Šv. Tėvo paduotas pabaigoje 1917 metų taikos išlygas, ir kodel taip dažnai laikraščiai rašo apie Šv. Tėvo daromas pastangas teisingam dabartinės karės užbaigimui.

J. Baltis.

GAMTA IR MATERIJALISTAI.

Gamta yra žmonijai neišsemiamų turtų šaltiniu. Žmonės ima tuos turtais ir naudoja savo reikalams, dažnai suvis menkai juos apkainuodami.

Mąstančiam žmogui, šalip materijalės naudos, gamta turi kitokią—augštesnę reikšmę. Ji primena mums didybę, prakilumą, išmintį ir gerumą. To, Kuris ją sutvėrė. Žmogus privalo tą mintį, kurią Tvėrėjas jo esybėn indėjo, plėtoti pažindamas, bestudijuodamas gamtą, kuri yra neapsakomai didele ir turininga žinijos ir mokslo knyga.

Gamtos mokslai nesurašyti raidėmis, nėra suimami į vieną mokslo knygą, jie guli prieš mus neapimamu platumu ir pilnumu. Šita aplinkybė ir duoda progos kairiems materijalistams daryti išvadžijimus ir aiškinimus apie pačios gamtos susirėdymą, išstumiant iš jos Tvėrėjo ranką ir intaką.

Gamtoje viešpatauja griežta teisė tvarkos ir harmonijos. Iš vidaus eina valdymas visumos; kiekviena dalelė klausos ir tarnauja tam viduriui, iš kurio gauna spēką ir palaikymą. Viena pavaduoja kitą ir nieko negalima iš tos visumos atimti nesugriaujant harmonijos. Visa turi savo vietą, savo laiką, savo pareigą. Visa eina lygiai nustatytu žingsniu. Neskuba, o tečiau laiku ateina link savo tikslo.

Saulė teka ir leidžiasi kiekvieną dieną jai nuskirtoje minutėje: nei minutėle anksčiau ar paskiau. Mėnulis turi savo privalomas atmainas. Visi dangiškieji kunai nei tukstantine dalele neiškrypsta iš savo kelio ir vėžių.

Panašiai surėdymui ir tvarka gamtoje yra nustabi. Paukščiai keliauninkai išlekia ir vėl sugrižta tuo pačiu metu į savo senąsias vietas. Kiekviena gėlė, kiekviena žolelė turi paskirtą jai laiką atgyti, diegus išleisti ir išbujoti. Kiekvenas

augalas turi jam suteiktą paskyrimą, auga ir vystosi, gimdo sulyg jam duotų teisių. Visa tai vienkarčiai ir vientvarkiai tveria savąjį pasaulį prisilaikant sau užbriežto rubežiaus.

Gamtos centre turi būti kokia tai spēka, kuri daro tvarką. Visi pasaulio atidengimai veda vis arčiau ir arčiau prie tos pajėgos pažinimo. Kas gali pasakyti, kaip atsirado šviesa ir šiluma? Kas gali apibudinti gyvybės šaltinį, kas žino jos pradžią? Kas gali prieiti ir iširti, kur yra stulpai arba atramos tarp augštybių ir požemių? Joks žmogaus išmanymas negali to suprasti. Kas užmėtinėja ir netiki į Viršgamtiską Esybę, kuri visa tai padarė, tas yra materijalistas, racijonalistas.

Tečiau kas supranta ir pripažįsta, kad žmogaus išmanymas turi rubežius, kas daleidžia, kad kiekvienas daiktas turi ir privalo turėti savo priežastį, tas turi pripažinti, kad materijalizmas neturi pamato pažvalgoje į pasaulio stovį. Gale savo žmogiško išmanymo arba mokslo turime prieiti prie tos tiesos, kad gamta turi savo Tvėrėją, Augščiausiąją Esybę, kuri augščiau stovi žmonių proto.

Gamtos turtai yra atspindžiu Augščiausios Esybės. Gamtos apsireiškimai net gilioj praeityje žmonėse pagimdė tikėjimą į nematomąją Esybę. Visos tautos įvairiuose laikuose tikėjo į tą Esybę, kadangi ir pats protas link intikėjimo sau kelią vedė.

Tiktai atkaklieji žmogiukai nieko nenori žinoti apie Viršgamtiską Esybę, nes šalip savo proto jie daugiau nieko nepripažįsta. Jie turi nemaža akly pasekėjų.

Jiems tai pati gamta puikiausia kalba. — Jos surėdymas ir apsireiškimai turi savo pradžią ir priežastį. Visa tai pa-eina iš galės Dievo, Tvėrėjo pasaulio.

X.

L. VYČIŲ 9-ta KUOPA IR D. ŽENGIMO PAR. CHORAS, NORTH SIDE PITTSBURGH, PA.

Platinkime Tautiškai-Katalikišką Spaudą.

Mes visi gerai žinome ir suprantame, kad šiandien spauda yra galybė, kuri valdo pasaulį. Ji pajėgia valdyti pasaulį taip, kaip vairas laivą plaukiantį jurėmis. Kaip laivas be vairo negali plaukti, taip pasaulis be rašto-spaudos nebutų galėjęs pakilti ant tokio kultūros laipsnio, ant kurio jis šiandien stovi.

Didžiuoju žmonių išradimu, galima drąsiai sakyti, yra raštas ir spauda. Be jų kultura negalėtų plėtoties taip, kaip ji plėtojasi dabar. Kas buvo išrasta praeituose amžiuose, tai šiandien būtų buvę užmiršta ir vėl reikėtų išnaujo tirinėti, bet dabar yra užrašyta knygoje ir tokiu budu raštas sutaupė laiko ir tik lieka dabar veikti ant naujos dirvos.

Galima sakyti, raštas tai yra kaip veidrodis, kuriame atsispindi praėjusių amžių istorija ir žmonių gyvenimas. Jeigu ne raštas, mes nežinotumėme, kaip žmonės seniaus gyveno ir ką veikė, bet istorijos lapai mums apie tai pasako. Skaitant istorijos lapus, tarsi matai savo akimi tų laikų žmones, jų nuveiktus gerus darbus ir padarytas klaidas. Užtai istorija mokina mus, kaip mes turime gyventi ir klaidų išvengti, kurios buvo padarytos praėjusiuose amžiuose. Taip-gi galima pripažinti, kad raštas tai yra antras turtas po kalbai, kuriuo žmogus išreiškia savo mintis ir jausmus ir net gali tuos visus savo troškimus ir norus perduoti ateinančioms genterkams.

Mes žinome, kad rašto išradimas begalo geras ir naudingas, bet kada tikrai jis yra išrastas ir kas jį išrado, tai būtų labai sunku pasakyti. Skaitydami senovės istoriją, randame užrašyta, buk pirmąjį raštą išradę felicijonai. Žinoma, pirmasis jųjų išradimas visai nebuvo panašus į šios dienos raštą; per tukstančius gentkarčių jis buvo tobulinamas, kol pasiekė šį laipsnį, ant kurio raštas šiandien stovi.

Pradžioje raštas buvo išreiškiamas mazgais, visokiais piešiniais, kaip tai: šunų, kačių, paukščių, pelių ir tp. Vėliaus buvo rašoma jau ant poperos.

Kada dar nebuvo išrasta spauzdinamoji mašina, tuomet knygos buvo labai brangios, jas nusipirkti galėjo tik turtin-

gesnieji, o beturčiai neturėjo tos laimės jų ingyti.

Spaudos išradimas nėra senas; jis pasirodė tik XV amžiuje. Pirmąją spauzdinamąją mašiną išrado geras praktikuojantis katalikas, butent: Jonas Gutenbergas—vokietis. Tas viskas atsitiko 1450 m. Vokietijoje.

Kada pasirodė spauzdinamoji mašina, tuomet jau viskas kitaip virto. Knygos pradėjo dgti viena po kitai, kaip vasarą grybai po lietaus. Tuomet jos pradėjo lankyti ir beturčių pirkias. Su laiku atsirado ir laikraščiai. Taip spauda pradėjo plėtotis, kuri šiandien paliko didžiausia galybė, kuri pajėgia valdyti žmonių protą, širdis ir sąžinę. Mes aiškiai matome, kur namuose randasi kokių knygų ir laikraščių, taiten tokia dora ir dvasia viešpatuoja. Jeigu randasi gera spauda, tai ten ir žmonės yra dori ir praktikuojanti katalikai; o kur randasi purvinoji bedieviškoji spauda, tai ten ir žmonės nustoję tikėjimo ir doros. Žmogus, nustojęs tikėjimo ir doros, tai neturi meilės jausmų; jis nemyli Dievo, nemylti artimo nei Tėvynės. Toksai žmogus yra panašus į nudžiuvusią medžio šaką, kurios nepuošia joki grožės žiedai; ji neišduoda jokio vaisiaus.

Mes jau aiškiai matome pasibaigus baisesėtinai baisenybes, kurias atnešė bedieviškoji spauda į mūsų išeivių lietuvių tarpą. Atvažiavę iš Lietuvos buvo visi dori ir geri katalikai, kol neskaitė bedieviškų laikraščių. Bet pradėjus skaityti tuos purvinus šlamštus, kuriuose šmeižiamas tikėjimas, bažnyčia; blevyzgojama net ant paties Dievo—ir liko tieji mūsų broliai suklaidinti ir įstumti į purvyną, iš kurio vargiai galima prikelti.

Mes, katalikai, iš karto buvome padarę labai didelę klaidą, kad rėmėme ir pirkome bedievišką spaudą, kuri atnešė mums labai didelį nuostolį. Mes matome kas dedasi ir kokios pasekmės bedieviškos spaudos. Moterys pabėga su svetimais vyrais, palikdamos savo kudikius ir vyrus didžiausiame varge; vyrai pabėga su svetimomis moterimis ir gyvena, kaip gyvuliai. Mūsų cicilikėliai išsižada savo brangios Tėvynės Lietuvos, kurią mūsų bočiai ir prabočiai atpirko savo krauju, ku-

rią taip karštai mylėjo ir gynė. Jie spjau-
do ir mindo po kojų savo Tėvynę Lietu-
vą! Šiandieną, kada jos ištikimieji sunus
deda savo spėkas, kad paliuosavus Lie-
tuvą iš vergijos ir atgavus jai laisvę, tai
tieji mūsų broliai, suklaidinti šlamštų,
stengiasi tą mūsų šventą darbą suardyti.
Kada buvo šaukiamas Lietuvos Visuoti-
nas Seimas delei Lietuvos laisvės, tai tie-
ji tautos išsigimėliai dėjo visas savo spe-
kas, kad suardžius jį.

Kas-gi iš jų atėmė tą Tėvynės meilę
ir patį žmogiškumą? O-gi niekas kitas,
kaip tiktai bedieviška spauda!

Kai-kurie dar ir dabar neatskiria grie-
tinės nuo išrugų. Jie sako, man vis tas
pats, ar aš skaitau katalikišką, ar bedie-
višką laikraštį—man nieko nekenkia. Ne!
Tas netiesa. Jeigu geri tyrą vandenį, tai
užgesini troškulį ir esi sveikas; o jei ger-

si kokias srutas, tai gali greit susirgti.
Taip ir su spauda. Skaitydamas gerą
spaudą, apsišviesi, pasimokysi ir pasisem-
si daug maisto protui ir dvasiai, o skai-
tydamas bedieviškąją spaudą, prarasi sa-
vo gerus jausmus, sąžinę, tikėjimą, dorą ir
viską, kas tik yra pas dorą kataliką žmo-
gų.

Užtai, supratę bedieviškos spaudos
pavojų, kurie dar iki šiol skaitėme, meski-
me ją į šalį ir neduokime jai daugiau nei
sulužusio cento.

Butų gerai, kad L. Vyčiai įvestų į
praktiką, per savo viešus vakarus ir pra-
kalbas užsiimtų platinimu spaudos. Vy-
čiuose randasi energišku vaikinių ir mer-
gaičių, kurie galėtų labai daug išskleisti
ir išplatinti katalikiškos spaudos.

Į darbą, Vyčiai ir Vytės! Platinkime
gerą spaudą, tuomet išnyks tautos ne-
naudos.

Panemunietis.

PAŽINKIME EKONOMIJĄ.

Bendroji komunizmo formula yra se-
kanti: visi produkcijos įrankiai, kaip tai:
žemė, kapitalas, mašinos, visokie darbo
instrumentai ir tt. turi būti sukoncentruo-
ti valstybėje; valstybė turi kiekvienam
paskirti jo dalį darbe ir turi nuskirti at-
lyginimą. Kas link atlyginimo vieni sako,
kad jis turi būti absoliučiai lygus visiems,
kiti-gi—kad jis turi būti proporcingas re-
ikalavimams to žmogaus, kuriam atly-
ginama. Panašių dalykų stovyje žmonių
gyvenimas pavirstų į bebrų gyvenimą.
Laisvė, prakilnumas, individo sąžinė tu-
rėtų persikeisti į produktyvių mašinų or-
ganizaciją. Fiziškai gyvenimas galėtų
tuo pasitenkinti, bet moralis ir intelek-
tualis gyvenimas turėtų žuti, o su juo
draug žūtų tobulinimas, laisvė, akstinas
prie veiklumo ir produkcijos, džiaugsmas
iš nuosavybės ir visokis geismas progre-
so. Prie tokių sistemų žmonių šeimyna pa-
virstų į bandą, kuri tiek ir tegeistų, kad
gavus tinkamą ganyklą.

Kas mūsų pasivestų tokiam sistemui?

Jie sako, kad tokiu būdu būtų įngyta
lygybė. Bet kaip? Ar ta lygybė būtų dar-
bo paskirstyme? Tai negalimas daiktas.
Darbas dalinasi į įvairias rūšis ir nega-

li būti svarstomas pagal laiką ar pagal
kiekybę per valandą pagamintų produktų.

Darbą negalima apvertinti pagal jo
sunkumą, pagal tai, kiek išiekojama gy-
vybės jėgos jo atlikimui, pagal malonumą
arba nemalonumą jį atlikinėti, pagal tą
naudą, kokią jis atneša draugijai. Kaip
jūs galite nustatyti lygybę tarp valandos,
praleistos anglies kasyklose, arba valant
supuvusį vandenį, ir valandos, praleistos
verpenyčioje? Panašių išrokavimų negali-
mybė padavė mintį, kad panašaus sistemo
darbavietėse kiekvienas žmogus turėsias
atlikinėti paeilui įvairius darbus kiekvie-
noje naujos industrijos šakoje. Tai yra
absurdas; prie tokios tvarkos nebutų ga-
lima gera prdukeija, nes kas galėtų iš-
lyginti nelygybę tarp silpno ir tvirto,
tarp žmogaus pilno intelektualių gabumų
ir kito, silpniesnio intelektualiu žvilgsniu;
tarp žmogaus su ramiu temperamentu ir
žmogaus su nervišku temperamentu? Dar-
bas, lengvas ir malonus vienam, gali būti
sunkus ir nemalonus kitam.

Ar galima produktų išdalinimo lygy-
bė? Tai irgi negalimas daiktas. Arba ly-
gybė turėtų būti absoliutė ir įvestų neiš-
aiškinamą neteisę, nes neatsižvelgtų į

įvairius skirtingus reikalavimus, kilančius iš organizmų skirtingumo, neatskirto spėkos ir gabumų, ingytų iš pareigos pajautimo, nuo ingytų be jokio užsitarnavimo, iš prigimimo.

Arba turi būti nelygė paremta ant įvairių apokavimų, atsižvelgiant į individo reikalavimus ir neimant domiai individo produkcijos, toki tvarka paniekintų "teises" nusavybės, kuri privalo priklausyti darbininkui, kaip jo darbo vaisius. Pagaliaus, kas būtų tuo teisėju, kuris turėtų nustatyti kiekvieno individo reikalavimus? Gal valstybė?

Darbininkai, ar mes esame pasirūpę priimti bendros savasties ponų ir viešpačių hierarkiją — ponų, kurie savinasi teisę nustatinėti mūsų darbus, mūsų gabumus ir mūsų reikalavimus? Ar tai nėra mėginimas grįžti prie senovės vergijos?

Ne; komunizmas negali pagaminti lygybės tarp žmonių ir darbo; jis nepadaugintų produkcijos—o tai yra svarbiausias šios galdynės klausimas—nesą, kaip tik gyvenimo reikmenys yra užtikrintos, žmogaus prigimtis,—didesnėje žmonių dalyje—pasitenkina esančiųjų dalykų stoviu, ir užsidegimas produkcija, išsklaidyta tarp visų narių lieka taip maža, kad jos jau nebeužtenka žmogaus gabumų palyginimui; produkcija negalėtų gerinties; nebūtų akstino prie pažangos ir išradimų. Tam nelabai, kuris žmonės apsiaučia, komunizmas paduoda tik tai vieną vaistą, žada apsaugoti nuo bado. O dabar ar to negalima atsiekti, ar negalima užtikrinti darbininkui gyvenimą ir darbą, negriaunant visos draugijinės tvarkos, nesutrūkdant išdirbystės, nesustabdant pažangos, nesunaikinant individo laisvės ir nesukaustant jo tiraniškos organizacijos reikičiais?

Kalikstas K. Mečionis.

TEISME.

Advokatas:—Meldžiu teismo atkreipti atydą į tai, jog šis žmogus nėra vagis, nes jis iš stalčiaus paėmė tik dešimtinę, tuom tarpu tame stalčiuje buvo net 1000 dolerių.

Po šitų žodžių vagis pradėjo garsiai verkti.
— Ko tamsta verki?—klausia teisėjas.

— Man gaila, kad aš to tukstančio nepa-
mačiau.

AR GIRDI, LIETUVI?

Ar girdi, lietuvi, kaip priešas
Tau kala retežius sunkius,
Ir nori uždėti ant mūsų
Ant amžių vergijos naščius.

Tad stokim kovon už liuosybę,
Apginkime teises šventas;
Sutrupinkim priešo galybę,
Numeskim vergijos naštas!
Neliaukime dirbę Tėvynei,
Mylėkim tą kraštą tikrai,
Kaip gerbė ir gynė mūsų bočiai,
Apginkim ir mes amžinai.

Pilekalnis.

AŽUOLYNAS.

O, Lietuvos ažuolyne!
Ko taip gaudžiai tu vaitoji?
Gal praeitį atsiminęs,
Vargus savo tu rokuoji?
O gal drasko šiaurės vėjas
Širdį, mieląją krutinę?
Gal nedoras piktadėjas
Rengia mirtį paskutinę?
Esi tvirtas tu galiunas,
Kaip Lietuvos žilaplaukis,
Kurs per amžius jungą nešdams
Tikis laisvės susilauksiąs.
Kam tau buti nusiminus,
Ko vaitoti taip griaudingai?
Juk galybė tavo buvus
Nepražuvo nenaudingai.

Pilekalnis.

GAL BUS LINKSMESNĖ.

Raseinių Viščius, kartą keliu eidamas, susitiko merginą, kuri vedėsi už saito iš ganyklos karvę ir linksmai dainavo.

O Viščius vis truputį buvo ponaitis, nes Raseinių mieste gyveno ir prie miestinės kancelerijos (raštinės) buvo "pišorėlis." Sutikęs sodžiaus merginą, norėjo kaipir pašiepti, pajukoti ir sako:

— Mergelė, gal kas tave pabučiavo, kad taip linksminiesi?

— Nejaugi, ponaiti? Ar-gi pabučiavimas priduoda linksmumą?...—atsakė mergina.

— Žinoma. Jei tik meilias kas pabučiuoja.—kalbėjo Viščius.

— Na, tai, sveikas, buk malonus pabučiuoti mano karvutę, ji taip ši vakarą yra nuliudus... Gal bus linksmesnė.

— Ponaitis Viščius nesusigriebė nei ką atsakyti.

J. V. Kovas.

NIAGARA FALLS, N. Y. LIETUVIAI IR LIETUVOS VĒLIAVA.
Lietuvos Vyčių 94 kuopos nariai sklaisto Lietuvos vėliavą.

Matas.

TĒVYNĒS TAKAIS.

Plačiu keliu, vedančiu link Rytų tarp dirvonų ir pievų, pasirodė dvi žmogysti: senelis ir vaikas. Abu, matomai, buvo gyventojais jei ne šito, tai artimo sodžiaus. Tą liudijo jų parėdnios.

Senis ramstėsi stambiu kriukiu, kartsnuo-karto sunkiai dusaudamas; vaikutis dairėsi aplink.

— Čia skirsivos—umai apsistojęs prabilo senelis:—pristojau, toliau eiti nebegaliu, nors ir norėčiau. Sunki lemta tau dalis, tu prie jos veržiesi, o aš pagalbos duoti negaliu. Žinai, turiu grinčią ir sklypelį žemės, bet imti ir parduoti negalima, nes grinčioj dar penkiatas, juos maitinti ir priglobti reikia... Keliauk! Neužmiršk, kad esi sunus prasto sodiečio, neužmiršk brolių ir to sodžiaus, kuriame pirmą kartą išvydai saulę, kur ilsis kaulai tavo bočių... Kuomet sėdėsi mokyklos suole ir semsi iš knygų išmintį ir mokslą, neišdidėk, neišsižadėk tų, kurie eina paskui arklą nuvargusiais pečiais ir rankomis, nes jie reikalingi ir naudingi tai žemei. Tegul mokslas padaro tave išmintingu ir

geru. Buk naudingas artimui, savo kraštui, Tautai ir Tėvynei. Linksmink tėvo širdį ir tada, kada ji karste ilsėsis...

Atsiduso senelis iš visos krutinės ir nutraukė kažbą. Atsigriebeš, vėl tęsė:

— Toliau eik pats; aš pasiliksiu: eiti nebegaliu.

Jaunikaitis sulinko prie senelio kelių. Jis uždėjo ranką ant galvos.

— Viešpatie, globok ir vesk jį—tarė senelis pakėlęs žvilgsnį augštyn.

Persiskyrė... Iškarto lėtai, silpna eisena jaunikaitis tolinosi. Vis didesnis tarpas juos skyrė, ant galo visai išnyko kits-kitam iš akių.

Jaunikaitis pasvėrė galvą ant krutinės ir nuliudęs ėjo pirmyn, kas-kart tankindamas žingsnius. Apie vidudienį atsilėję po medžių šalip kelio, susistiprino duona ir suriu, kurį įrišo motina, lydėdama iš namų, ir vėl leidosi kelionėn. Daug reginių, išpudingų vaizdų aplenkė jaunikaitis. Pro jį slinko Lietuvos miškai, išretinti svetimos rankos, slinko ežerai,

banguodami mažomis vilnimis, slinko kalnai ir kloniai, pievos ir dirvonai. Žodžiu, su jaunikaičiu ėjo Lietuvos gamta. Jaunikaičio mintys ir jausmai buvo užinti kit-kuo. Jam rupėjo tikslas, prie kurio jis eina. Rupėjo, kaip prie jo prieiti, kaip jį atsiekti...

Jaunikaitis ėjo į Rytus—į Vilnių jieskoti mokslo, kuriuo apsišarvavus vykdyti tą idėją, kurią jam giliai širdin įskiepijo senelis—jo prakilnus tėvas. Tėvas buvo vienas tų atgimusių Lietuvos sunų, kurie jautė tautos skriaudas ir troško jai kito kio likimo. Tėvas troško, kad ir gabus jo sunus nešiotų tą mintį, kad už ją kovotų. Ir to atsiekė. Jauną sunaus širdį sužavėjo tautos mintimi indomiais pasakojimais iš praeities, iš žilos senovės, iš laikų, kuomet Lietuva turėjo savo kunigaikščius, savo valdžią, kaip ji kariavo ir narsiai gynėsi nuo priešų, kaip paskui nustojo valdžios ir pateko svetimų vergijon ir kokius dvasios ir kuno vargus prisiėjo kęsti. Ypač daug sunus girdėjo apie Vilnių, apie Lietuvos sostinę, kurią uždėjo nuostabaus sapno inkvėptas D. L. Kunigaikštis Gediminas, kur ir po šiai dienai tvokso lietuvių Tėvynės bei valstybės pėdsakai—amžių sukniubdinti paminklai...

Eina jaunikaitis, o galvoje nesutelpa mintis, kaip jis pamatys sostinę, Gedimino Kalną, tą bokštą augštai iškilusį varšun! Ką jaus, kada savo kojomis atsistos ant to kalno, ant tos vietos, kur guli bočių kaulai, kur plaka jų dvasios pulsas!...

Jau trečia diena kelionės. Pavargo ir nuilso. Nuo kojų nuplyšo naginaitės, turėjo eiti basas. Rytaiš vėsios rasos, dienomis nuo saulės inkaitę smiltys ir žvirgždai vargino ir žeidė kojas. Vienu atveju net taip pataikė ant akmens, kad net sukniubo ir ilgą valandėlę kentė alpinantį skausmą. Laimei, tuo pačiu keliu ėjo gera moteriškė. Ji sušelpė jaunikaitį. Davė skudurą kojai persirišti.

Ko toliau — vis didesnis nuovargis spaudė jaunikaitį. Liudnos mintys skverbėsi galvon, abejojimai apėmė širdį. “Ar nueisiu, ar pasieksiu aš Vilnių? Gal prisi-eis numirti pakelyje nepamačius sostinės, užvylus tėvo ir artimųjų viltis. O kad ir dasitempsiu ligi Vilniaus, ar bus ten vietos, ar priims pavargėlį ir apdriskėli

mokyklon bei pastogėn.” Tokios mintys triško iš jaunikaičio galvos. Tečiau nei kartą nepamanė, kam išėjo tokią kelionę, ar negeriau buvo pasilikti tėvo pastogėje.

Galų gale, po kelių dienų sunkios kelionės, vieną vakarą tolumoje išvydo augštus murus ir bokštus. Tai buvo Vilnius!

Gyvu žingsniu pasileido pirmyn. Nei alkio nei nuovargio nejautė. Viltis—ta galinga spēka—jį vedė. Tečiau kai inėjo į siauras sostinės gatves, drąsa vėl apleido. Ėmė suktis galvoje, veltis akyse. Tas miesto triukšmas, bildėsis, nepažinti balsai, svetimi veidai—visa tai susyk nugązdino jaunikaitį. Apsistojo ir sumišusiu žvilgsniu dairėsi aplink. Išbales, mažas, apdriskęs, apkruvintomis ir apdraskytomis kojomis stovėjo jis prieš minią. Ne vienam praeiviui pasigalėjimo jausmą iššaukė. “Varguolis”—užjaučiamai prasitarė ne vieno praeivio lupos. Jaunikaitis vėl slinko pasvėręs galvą, nuliudęs. Tame minios judėjime, jos plaukime jis jautėsi visų apleistas, visų užmirštas...

Umai jis pajuto ant savo peties prieteliškai uždėtą kaž-keno ranką. Atsigrižo. Šalip jo stovėjo jaunas lietuvis kunigas, malonios išvaizdos ir nuoširdžiai prašneko:

— Tur but, svetimas esi, ar jieskai ko?

— Jieskau mokyklos!—drąsiai atsakė jaunikaitis, kuomet nepažįstamulyj pamatė gerą žmogų.

Kunigas nusišypsojo.

— Kiek turi metų?

— Keturiolikos.

— Kaip vardas, iš kur esi, ar turi tėvus?

— Vardas Antanas, esu nuo Šil-to. Ten gyvena mano tėvai ir šeimyna. Turiu keturis brolius, tad tėvas pavelino eiti Vilniun, nes linkau į mokslą. Pinigų nedavė, nes neturėjo.

Nepažįstamulis su atjautimu žiurėjo į jaunikaitį.

— Sunkų turėsi gyvenimą, tečiau ne tu pirmas tuo keliu žengi... Ar mokeisi ko?

— Moku skaitymo, rašto ir skaitliavimo. Lankiau vietinę mūsų mokyklą ir ten gavau pradžią.

Geras kunigas apvertino drąsaus jaunikaičio pasirizimą ir gerus norus. Buta jo taip-pat ir gero tėvynainio. Paėmė jis

jaunikaitį savo globon, padėjo įstoti gimnazijon ir reikalingą paramą užtikrino.

* * *

“Antai, pažvelgk, tai Vilnius rumais Dunkso tarp kalnų plačiai!
Naktis ji rubais tamsiais lyg dunais Dengia!... jis miega giliai!”

Miega Vilnius giliai tautiniu miegu įmigęs. Gedimino sostinėje tik retkarčiais kur, ir tai bailiai, išgirsi lietuvišką žodį. Visur svetimas rubas, svetimi ranki skverbiasi į akis. Tik iš po tų rubų, iš po tų rukių, amžiais susirinkusių ant Lietuvos sostinės, jauti lietuvišką dvasią, lietuvišką pulsą. Žmonių tipai, budas yra tuo pėdsaku. Tik svetima intaka juos pavergė, iščiulpė tautos kalbą ir papročius, aptaisė svetimu rubu. Ta svetima intaka pasiekė ir lietuvišką širdį. Ji apipylė ją neapykantos nuodais link viso ko, kas lietuviška. Eina gyventojai pro Gedimino kalną, šnairomis žiuri į jį. Jie nekenčia net tų liekanų savo bočių valstybės. O tie, kurie tą neapykantą skiepija, trokštų su šaknimis nubraukti nuo žemės veido visus tuos pėdsakus, kurie gali prabilti į lietuvi, į jo širdį, apsaakyti jam praeitį. Ir štai jie, budami miesto galiunais, taiso plenus suardyti tą pilį, jos širdyje padaryti žaizdą-plyšį, kad tokiu budu ištekinti visas jos sultis...

Tegul jie mėgina griauti Lietuvos pilį... Lai dar kartą jie indrėskia į lietuvišką širdį... Tai dar daugiau ji atgis, dar gyviau ims plakti...

* * *

Antanas jau 20 metus eina. Bręsta jame spėkos ir gabumai. Kas pirma jo sieloje tik diegeliais tekšėjo, dabar galingu medžiu iškeruoja. Sostinės dvasia, aptraukta ir užslėgta svetimais rukais kankina jo krutinę. Pažiuri į Pilies Kalną, paslaptinškai tunksantį tarp medžių ir murų, smagi viltis jį apima. Rodos eitu, atristų tą akmenį, kurį amžiai ten užrito ant angos vedančios į Lietuvos valstybę, į savarankų jos gyvenimą, ir inkunytų tą pasakos mintį, buk ten, giliai kalne, plačiuose rumuose stovi beskaitlė lietuviška karuomenė su savo narsiais kunigaikščiais ir vadais... Stovi it užburta ir laukia valandos

savo atbudimo, kad pasiliuosavus kirsti į tą sieną, kuria užtvėrė priešai Lietuvą, kirsti į tuos vergovės retėžius, kuriais suvaržė laisvos tautos sunus...

Ypač pirmas apsilankymas Pilies Kalnan jaunikaičiui buvo reikšmingas ir skaudus. Patirti įspudžiai įsirašė į sieios sienas neišdildomais ruožais. Jaunikaitis matė, kaip lietuvių šventvietę apspito įvairūs gaivalai, įsitaisė ten lizdus ir ima pinigų nuo apsilankančiųjų. Tegul tie pinigai eitų Lietuvos reikalams, jos kulturai, nebūtų lietuviui skaudu. Bet kam mūsų nėra žinoma, kad tie pinigai panaudojami Lietuvos skriaudai, išsityčiojimui iš jos vardo ir jausmų...

Užėjo jaunikaitis ant pat Pilies Kalno! Čia jis ima kiekvieną plytą ir akmenį, ištiškusi arba stovintį savo vietoje, kaip jį ten inglaudė bočių rankos, čiupinėja, glosto savo delnu... Iš jų, kaip iš knygos, kur nuosekliai viskas aprašyta, jis skaito praeitį, skaito, kiek skriaudos ir išniekinimo matė lietuvių vardas... O! svetimos tulžies jis daug sugėrė!... Štai, kad ir čia... Va, pažiūrėk į pačią Pilies Kalno širdį, į bokštą!... Jaunikaitis apeina jį aplink. Ineina į vieną rumą, į kitą. Ten ant sienų jis rado daug įvairių vardų įrašytų, daug įvairių užrašų padarytų. Vieni jų buvo užbriežti atminčiai, kad tada ir tada čia apsilankė gyvas lietuvis, kiti parašai buvo pilni iš širdies ištriškusio jausmo: juose buvo paniekos žodis visiems Lietuvos skraudikams arba priesaikinti, kas yra mūsų ligi paskutinio išgalių lašo, ligi paskutinio kvėptelėjimo... Kopia jaunikaitis augštyr ir mato vis daugiau piktų rankų darbo. Prieina pat viršų ir čia pamato gražiai intaisytas duris. Ima jas ir atveria... Niekas, tur būt, taip skaudžiai būtų neužgavęs jaunikaičio, kaip sutikti veidai ir žodžiai, kuriuos jis išgirdo iš nustebintų ir suezintų lupų. “Co keeš? kogo tutai šukaš?—pasitiko jį tokiais klausimais Pilies gyventojai.

Ėjo lauk ir verkė jis, kaip ne vienas kitas, jam panašus, lietuvis, kuomet išvydo kokį biauų, išniekinantį darbą intaisė svetima ranka ant pat tautos paminklo krutinės! Įrašė ir jaunikaitis į pilies sieną, ką širdis, regimų įspudžių apimta,

pasakė. Ilgai apsvaigęs rymojo prie pilies, priglaudęs širdį prie nuskriaustų ir išniekintų sienų. Tame tarpe jis tarsi kalbėjosi su tomis sienomis. Per jas iš giliai, iš pat pilies širdies ėjo balsas ir susiliejo su jaunikaičio siela ir jausmais. Tarpais jis jautė, kaip visas kalnas tvirtai trukčiojo krutiņę, krupsėjo, lyg norėdamas atkrankšti ir išmesti iš po širdies visą susivelusį chaosą, apsivalyti nuo apgulusių skaudulių.

Apleido jaunikaitis Pilies Kalną pilnas pasiryžimo ir vilties. Pasiryžo ir prisiekė visomis pastangomis ir visą amžį atsiduoti tautai ir jos reikalams.

* * *

Metai už metų Antanas baigė gimnaziją, paskui įstojo universitatėn, kur išėjo advokato mokslą. Grįžo Lietuvon, į savo gimtinės apielinkę. Ten apsigyveno ir ėmė darbuoties žmonių gerovei, kaip savo profesijos patarnavimais, taip ir įvairiais žvilgsniais. Lietuva jau buvo atgavus savo viešą žodį—savo spaudą. Advokatas Antanas žinojo ko reikia, kad Lietuva greičiau sustiprėtų, greičiau atgautų savo teises. Žinojo, kad reikia visų-pirma pakelti žmonės apšvietoje, pakelti juos dvasiškai ir protiškai augštesnin laipsnin. Už tai, kur tik ėjo, visur kalbėjo, ragino žmones šviesties, lavinties, tėvus inkalbinėjo leisti vaikus į mokslus, jaunimą organizuoties ir augti naudingais Lietuvos piliečiais. Visur jis buvo savo patarimais, triūsų ir medžiagine parama.

Žodžiu, advokato Antano asmenyje Lietuva susilaukė gero sunaus, darbštaus ir pasišventusio piliečio. Štai ir dabar Lietuva, prislėgta baisiausių nelaimių ir vargų, jame turi nenuilstantį darbininką. Jis pasižymėjo dideliais darbais gelbėjime Lietuvos žmonių nukentėjusių nuo karės, jis triusis visa siela, visa savo galinga energija už tautos ateitį, kad ji būtų laiminga ir šviesi.

Antano darbai į lietuvių tautos istorijos lapus įsirašys aukso raidėmis. Lietuvos ir lietuvių tautos vardas išliks gyvu, jei vis bus tokių lietuvių, kaip Antanas.

NEREIKIA DIDŽIUOTIS.

Mickų Pliekaitis (vokietis) kartą nuėjo į kaimyną kaž su kokių reikalu, ir kaip sykis rado pusryčius bevalgant. Visa šeimyna apsėdus apie skobnį (stalą) kad srebria, kad srebria kopustus su šutytomis bulvėmis.

Vokiečiui inėjus į triobą, šeimininkė paprašė eiti gilyn; na, ir žodis po žodžio, valgantieji kvietė eiti prie stalo, su jais kopustų valgytų. Vokietis, kelis kartus padėkojęs, atsakė eiti, gyrėsi, kad ir jo šeimininkė jam pusryčius gamina ir parėjęs pavalgįsiąs. Visi apstojo vadinti. O vokietis atsisėdo ant galinio suolo, netoli skobnio, ir su šeimininku apie šibeitą kalbėjosi.

Baigaint valgyti kopustus, šeimininkė atnešė bliudą prikrautą lašinių, Tuoju visi šaukštus padėjo ir griebėsi už lašinių.

Vokiečiui šito buvo perdaug; pasijuto apsigavęs, kad nėjo valgyti. Ir atsiliepė:

— Ką jūs man pirmą sakėte?

— Prašėme pas mumis pusryčių valgyti—atsakė šeimininkė.

— Tai jau kiba eisiu; matau, kad jie skaniai valgo. Ir atsisėdo prie skobnio. Bet jau buvo pervėlu. Visi valgantieji buvo pasiėmę savo, o ant torieliaus nieko nebeliko. O šeimininkė nusidavė nematanti, kad vokiečiui lašinių neliko. Tik kažin kuris atsiliepė kitam gale skobnio:

— Srėbki pirmą kopustus, ant dugno lašinius rasi.

Visi pradėjo juokties.

J. V. Kovas.

GERAS PATARIMAS.

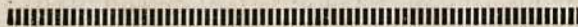
Kartą Kalipas Rešidas klausė savo brolio Aarono apie gyvenimo siekius. Sako:

— Broli Aaronai, duok man patarimą, kaip gyventi?

— Aaronas atsakė:

— Žmogus iš šio pasaulio persikeldamas į aną, tai yra į amžinatvę, nieko su sayimi negali pasiimti, nors čia būtų valdytojas didžiausių turtų, kaip tik savo gerus, arba blogus darbus. Todel pamastyk, ką tu pasiimsi? Ar nuo žmonių suteiktą garbę?... Ar turtus?... Ar užpelnytą dangišką garbę už gerus šio pasaulio darbus?... Jei dar to neatsieiki, pasistengk dabar gerai daryti, o visą blogumą naikinti, kad nebūtų gėda tau pasirodyti amžinatvėje.

Kalipas Rešidas didžiai užsimastė girdėdamas tuos Aarono žodžius. J. V. Šešupe.

MOKYKLOJ.

Mokytojas: — Antanai, pasakyk man, kur randasi Azija.

Mokinys: — Ant devyniolikto geografinio puslapio.

PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI.

Sausose vietose geras medis neauga.
 Pilna sauja sėsi, pilna pradalge piausi.
 Nuo vieno jaučio du kailiu nenulupsi.
 Kas girtas—neturtingas, tai ir dvės neturės.
 Jei akis neatidarysi, tai kišenių pakrapštysi.
 Kad ir juoda duona, bilė tik skani.

Darbštumas maitina, tinginystė gadina.
 Broliška meilė už murą tvirtesnė.
 Mokykis ir mirk.
 Iš miego dvikartės nesiūsi.
 Kur mūs nėra, ten veršiai midų geria.
 Dvi katės maiše nesugyvena.
 Su bepročiu daug kalbos.

Surinko J. V. Panenupis.

KUN. A. DEXNIS,

Westvillės lietuvių šv. Petro ir Povilo par. klebonas,
 Lietuvos Vyčių ir moksleivių rėmėjas.

Dėdės Laiskai.

Parašė kunigas savo seserėnui.
Sulietuvino BENDRUTIS.

Galingas yra tasai, kuris žino atsakomybės uždavinį ir priima jį nusižeminimo dvasioje.

Visų-išmintingiausias valdytojas yra tasai, kuris mažiausiai teduoda prisakymų, bet laukia geriausių pasekmių.

Niekas negali būti draug teisingas ir saumyls.

IX. Valdžia ir Tarnysta.

Mielas Jonuti:—

Yra sakoma: "Netarnavęs neišmoksi gerai valdyti." Šis nurodymas yra labai išmintingas, gudrus ir klastingas. Aš norėčiau jį kitaip išreikšti. Man rodos, nevaldęs niekas neišmoksta tinkamai tarnauti. Jeigu nuodugniai apsvarstysi šiųdu nurodymu, veikiai pastebėsi, kad jie du abu tą patį dalyką reiškia. Kiekvienam žmogui atseina valdyti, kiekvienam atseina tarnauti. Kuomet, pavyzdin, karalius perstoja gerai savo žmonėms tarnavęs, jis lyginai perstoja ir gerai juos valdęs. Kiekvienas asmuo ateina šin pasaulin idant karaliauti, valdyti. Kiekvienam mūsų yra lemta valdyti. Jeigu kartais nepavyksta, nedorybė ima viršų mummyse, tai nieko tasyk nebelieka mums gyvenime. Kiekvienas uždavinys, kurį pasirengęs esi išpildyti, duoda tau naują progą valdyti; ir kada tiktai valdai—tada ir tarnauji. Šiame pasaulyj nėra visuotino valdytojaus. Nesą ir ciesorius, turįs neaprubežiuotą galybę savo ciesorystėje, tečiau yra valdžiojet kokio nors elemento bei principo net ir tuose dalykuose, kuriuos jis mintija turįs savo valdžioje. Yra sakoma, buk Rusijos caras buvęs visuotinas valdonas rusų valstybės, bet ir jisai pats tą žinojo ir patyrė, jog yra tukstančiai daiktų, kurių jis nepajiegė suvaldyti. Iš to aiškiai matome, kad yra tukstančiai daiktų, kurie jį valdo.

Pirmas dalykas žmogui išsimokinti, tai valdymo dailė; gi mokėdamas gerai valdyti, mokėsi taip-pat gerai ir tarnauti.

Mes visi esame sutverti ant paveikslo bei panašumo Dievo; žemė yra atiduota žmogui valdyti; žmogus yra lyg valdytojas, karalius visų žemiškų sutvėrimų. O mes tokiu budu labiaus branginame savo augštą pašaukimą, kada mokame geriaus valdyti, negu tarnauti; bet kada klausimas eina apie dvasiškus dalykus, aiškiai pasirodo, kad mūsų valdymas yra tikru tarnavimu. Galingas yra tas, kurs žino savo atsakomybės uždavinį ir priima jį nusižeminimo dvasioje. Toksai žmogus turi savyje elementus tikros didybės bei pajėgos, jis pergalės kiekvieną kliūtį. Kadangi tarnavimas yra labai arti surištas su valdymu, todėl aš stengsiuosi daugiau rašyti šiame laiške apie valdytojus, negu apie pavaldinius arba tarnus.

Perdėtinis, koksai jis nebutų, tam yra paskirtas, kad atsiekti tikslą. Visada atsimink, mielas Jonuti, kad todėl esi tame laipsnyje, idant atsiekti tikslą! Tavo perdėtiniai paskyrė tave tan laipsnin todėl, kad jie pasitikėjo tavo gabumui, kaipo galinčiam atsiekti jųjų pasitikėtą tikslą. Jie tai darydami tau pasitikėjo, tu-gi vėl pasitiki kitais žmonėmis, kiti pagaliaus priiima atsakomybę ant savęs kai-kuriuose mažesniuose dalykuose. Kad atsiekus pagaidaujamą tikslą, perdėtinis turi pasitikėti savo pavaldiniais ir taip-pat pertikrinti, kad ir jis pats laiko tos naštos dalį ant savo pečių. Atsakomybė yra užvis labiausiai blaivinantis dalykas pasaulyje. Kudikis niekad neišmoktų vaikščioti, jeigu jį visada kas nešiotų ant rankų arba vežiotų vežimėlyje. Motinos atsakomybė yra daboti, kad kudikis peranksti nepradėtų vaikščioti, idant paskiaus galėtų tiesiai eiti; bet-gi motina negali už kudikį pavaikščioti; kudikis pats privalo vaikščioti. Juo daugiau atsakomybės uždėsi ant pavaldinio pečių, tuo daugiau mokslu tu jam pridusi. Ir taip bevaldydamas savo rolę jis geriausiai išmoks tar-

nauti. Išmintingiausias valdonas yra tasai, kuris mažiausiai teduoda prisakymų, o tikisi geriausių pasekmių.

Tulas Rymo Popiežius kartą pasivadinno save gražiausiu valdono vardu visame pasaulyje — “Tarnas tarnų Dievo.” Štai vienas augščiausių valdytojų šiame regimame pasaulyje pripažino, jog valdymas ir tarnavimas praktiškai yra tuomi pačiu dalyku. Žmonės yra renkami valdybon tikslu pagerinimo liaudies buvio, taigi jų jų priederme yra tarnauti liaudžiai.

Demokratija butų geru daiktu, jeigu žmonės mokėtų buti demokratais; bet kad demokratija nevisada teturi pasisekimą, priežastis yra tame, kad sauvalinga žmogaus prigimtis užsispiria pamiršti tą, kad tarnavimas reiškia didybę bei atsakomybę; kad “tarnauti—yra valdyti.” Demokratija niekad negali gyvuoti tarpe tamsių, nemokytų žmonių, nes jų protas nėra tiek išlavintas, idant jie galėtų suprasti ir protingai vartoti atsakomybę. Demokratizmas negalimu yra daiktu tarpe netikėtų bedievių žmonių, nes ten nėra jau jokios augštesnės sankeijos be jų pačių bile kokiamie viešame reikale. Demokratizmas taip-pat yra neįvykdomas tarpe nupuotusių, prasikaltusių žmonių, nes viena nuodėmė gimdo kitą; ir labai veikiai, per patį žmonių silpnumą, valstija ištvirksta ir lieka sugadinta.

Kadangi kaip valdžia taip ir tarnystė turi savotišką atsakomybę, todėl jiedvi visada reikalauja jauslumo, veiklumo, teisingumo, prielankumo ir gerų pasekmių. Jeigu kada liksi perdėtiniu ant kitų, įsivaizdink kiekvieną tavo pavaldinių kaipo asmenį, kurį tu mokintumei valdininkauti. Pirmas dalykas, tai jam užsitikėti. Juk negalima yra užsitikėti bejausmiu, neteisiu arba neprielankiu veikimu. Norint kad tavo pavaldiniai butų linksmūs bei patenkinti, visų-pirma turi tu pats buti linksmas bei patenkintas. Norint, kad kiti sutiktų tave rytmetyje su nusišypsojimu, visų-pirma tu privalai turėti nusišypsojimą del jųjų. Geriausiai galima susitaikinsi su panašaus budo bei upo perdėtiniais.

Aš negerbiu tokio perdėtinio, kuris, norėdamas parodyti savo upo gerumą, mintija jog jis privalo visados juokus krėsti bei pasakas pasakoti. Viename link-

smame tokies mirkstelėjime yra daugiau pamatinio gerumo, negu visose pasakose juokų knygoje. Pasakos užima laiką, o laikas yra brangus. Gi linksmas nusišypsojimas arba mirkstelėjimas akimi laiko mažai teuzima.

Bile kvailys gali pasakas pasakoti; bet negali meilingai pažvelgti tas, kuris yra nemalonus, nelinksmas.

Teisingumas labiau yra branginamas perdėtiniyje, negu koki kita dora; todėl kiekvienas perdėtinis privalo koatsargiausiai elgtis tame žvilgsnyje. Labai yra lengva ingyti paprotį, kuriuo galima yra spręsti, kas yra geru kitiems. Tai tuomi, ką sau laikai už gerą.

Lengviausias kelias, kuris vedą perdėtinį prie pasisekimo, yra tai kelias pažinimo savo tarnystos. Lengviausias-gi budas tą dalyką pažinti, yra tai nuolatinis besistengimas taikinti savo nuomonę prie abelos nuomonės. Patogiausias budas taip elgtis, yra susitaikinimas su Dievo valia bei parėdymu. Štai kaip nuostabiai kiekviena dalelė Jo darbo veikia, kuomet jų veikimas nėra trukdomas tojo vienmėlio tarno, kuris yra apdovanotas protu bei liuosa valia. Ateina meto laikai ir praeina; numiršta medžių lapai rudenyj, pavasario sulaukus ir vėl atgimsta; lietus lija, sulutė šviečia, žemė priima nesunaudotas gėrybes; laukas išduoda vaisius ir vėl ilsisi pakolei neingauna savąsias spēkas; žemesnieji gyvunai tarnauja savo paskirtoje vietoje; viskas gamtoje, be žmogaus, bėga, sukasi į ratą kaip laikrodis. Gi žmogus turi liuosą valią, ir tame jis yra panašus į Dievą, taip pat Dievas apdovanojo jį protu. Tokiu budu žmogus gali pasipriešinti, jeigu jis taip nori; bet-gi kada jis tas Dievo duotas jam dovanas—protą ir liuosą valią—panaudoja ant blogo, jis ardo visų-gražiausią sutvėrimo harmoniją-sutarimą. Jis niekad taip nepasielgtų, jeigu jis visada žiurėtų ant Dievo surėdymo ir taip gyventų. Nereikėtų mums svajoti apie tukstantmetį arba laimės millenium, jeigu tiktai visi žmonės darytų tą, ką jie žino, kad Dievas nori idant jie taip darytų; jeigu jie stengtųsi prašalinti saumylstę iš savo tarpo ir įsivaizdintų sau, jogei jie yra dalis Dievo sutvėrto rėdo regimame pasaulyje. Vengk neteisybės, išvengsi nuodėmės!

Niekas negali būti draug teisingas ir saumyls. Tai yra augščiausia teisė, kuri neprisiima jokių išėmimų.

(Bus daugiau).

KAREIVIO ŽODIS.

Išbuvęs Dėdės Samo karuomenėje 8 mėnesius, esu maž-daug patyręs ir apsi-praęs su kareiviškomis sąlygomis. Žino-ma, iš karto kiekvienam paimt nemokamą darbą dirbti yra sunku, nors jis būtų ir lengviausias. Taip yra ir su kareiviavi-mu. Bet kada apsipranti, tada rodosi tas yra visai lengva atlikti.

Kareivio didžiausia priedermė yra būti ištikimu savo viršininkams (officie-riams). Reikia būti smagiam ir linksmo budo. Su nieku nesiginčyti. Kareivis, gra-žiai save užsilaikantis yra visų gerbia-mas. Iš-pat pradžių nereikia statytis ne-išmanėliu, kad neliktumei visų išjuokiamu ir pastumdėliu. Kai-kurie sako: "tai, et, aš nenorėjau būti kareiviu, per tai ir nesimokinu, ką jie man padarys."

Tokie apsigaua patys save. Patekęs į karuomenę, budamas sveikas, nemėgink išsisukinėti. Oficeriai, matydami, kad ne-nori ar tingi mokintis, nubaudžia tokius. Mokina liuosomis valandomis, kada visi vaikščioja liوسي, arba užduoda nepapras-to darbo ir tt.

Kareiviai yra užlaikomi gerai ir ap-rupinami higienos reikalavimais.

Daug pažinau tokių, kurie gyvenda-ni mieste buvo nusilpnėję dėl gėrymo svaigalų ir netyro oro, bet patekę į ka-ruomenę jaučiasi daug sveikesniais, nes čia užtektinai gauna tyro oro ir pasi-mankštavimo. Daug jau kareivių iš čia iš-leidome į karę. Važiuojantieji visi yra linksmaus budo, jaučiasi pilni energijos ir drąsos nugalėjime priešo. Iš pirmojo šaukimo kareivių visai mažai paliko—be-veik jau visus išvežė.

"Vyčio" redakcijai tariu nuoširdžiai ačių už laikraštį. "Vytį" gaunu regule-riškai.

Kareivis J. Vilaniškis.

Kurioje duobėje dulkių nėra, žinok, ji drėgna.

Po kareį žydas ir čigonas drąsus.

Kar. sergantas
A. VALECKIS.
(Iš Bridgeport, Conn.).

Nemažai pasidarbavęs tarpe katalikų organizacijų. Buvo L. Vyčių Conn. Ap-skričio raštininkas, L. Vyčių 37-tos kuopos pirmininkas, L. D. S-gos 39-tos kp. pirmininkas, S. L. R. K. kp. raštininkas ir šv. Jurgio dr. raštininkas.

Dabar tarnauja Camp Devens lage-riuose. Buvo nuskirtas į pėstininkų pulką, ten išbuvęs 4 mėnesius užsitarnavo sergeant'o vietos militarinėj policijoj.

ATSISVEIKINIMO ŽODIS.

Prašau sulaikyti "Vytį" mano var-du, nes jau leidžiamės per platųjį vande-nyną į kraštą, kur musų laukia didi par-eiga, prie kurios mus veda žmonijos, de-mokratijos ir musų tautos idealai. Mums lietuviams kareiviams rupi, kad musų pralietas kraujas, paaukota gyvybė ne-nueitų už nieką. Mes norime, kad po ka-rės Lietuva būtų laisva, kad lietuviui bu-tų gera, liuosà, smagu gyventi jo tėvynėje.

Linkiu geriausių pasekmių "Vyčiui" ir visiems Vyčiams, o ypač 4-tai kuopai, kurioje teko net keturis metus iš vien dar-buoties, kuri paskui gražiai mus lietuvius

kareivius išlydėjo karuomenėn ir gražiai atminė žodžiu ir darbu.

Laimingos Jums ateities! Augkite bujokite darbais savo numylėtai ir visų skriaudžiamai tautai ir Tėvynei!

Kareivis A. Petrulis.

NEKALTAS PATĖMIJIMAS.

Šleivonių Agutė, parėjus iš mokyklos, visuomet mėgdavo papasakoti, ką girdėdavo mokykloje. Kartą parėjus ir sako:

— Va, šiandien, tai daug visokio naujo girdėjau mokykloje.

— Labai man malonu išgirsti, kad mano dukrelė gerai viską išitėmija. Na-gi tai papasakok, ką naujo girdėjai?—paklausė tėvas.

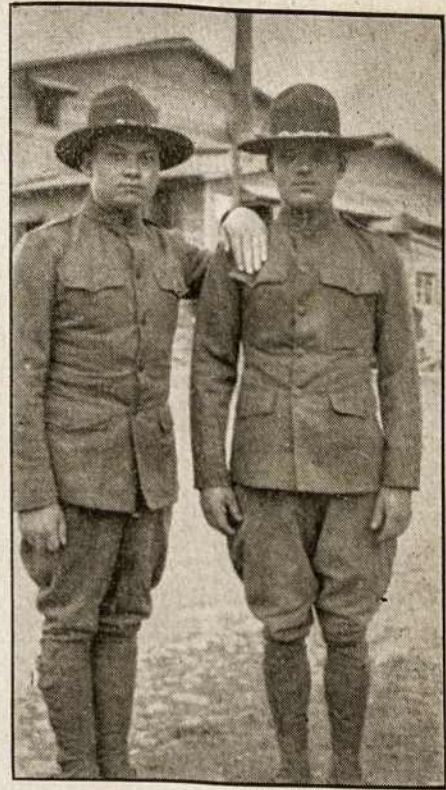
— Šiandien mokytojas aiškino, kad kiekvienas žmogus galvoje turi smegenis ir jie veikia ant žmogaus visokių reikalų.

— Puiku. Ką daugiau?—paklausė tėvas.

— Daugiau nieko. Bet dabar aš mąstau, kad mūsų tėvukas neturi smegenų galvoje, o tik vatą, kuri jam visuomet per ausis lenda—atsakė mergaitė.

Mat, mergaitė nesuprato, ką tai reikštų, nes senuko ausys buvo vata užkimštos oel gydymosi.

Paskui tėtis jai paaiškino. *J. V. Šešupė.*

LIETUVIAI KARININKAI,
iš dešinės T. Simanavičius, po kairei B. Greičius, buvęs L. Vyčių 30 kp. (Westfield, Mass.) raštininkas ir uolus darbininkas tautinėje dirvoje.

SAU VIENA.

Nedėdienis buvo nepaprastai liudnas;
Apleistam kampelyj rymoju sau viena.
Nes taurę kartybių (nematomas dugnas)
Išgėriau. Atminsiu visuomet tą dieną.

Man rodėsi: knygoj atrasiu ramybę,
Paskendus gelmėse įvairiausių minčių.

Bet veltui! Nešvelninta liko kartybė—
Radau klegėsius nesibaigiančių ginčų.

Ir liudnos tos mintys ką širdin vis lindo!
Vis mintys—kad draugai mane jau apleido.

Saulelė už kalno pamažu vis skendo
Ir matė tik ašaras ant mano veido.

Nakties tamsūs šydai pradėj arti slinkti,
Ir tamsiu parėdu pasaulį apsupti,

Liudnumas mažėjo—pradėjo vis nykti,
Bet baimė žadėjo dar širdį užklupti.

Bet kam man liudėti ir kam man bijoti,
Ir kam man taip jaustis—apleista, tik viena

Ir kam bangosna beviltės sielai grimsti?
Juk turiu danguose **Apveizdą** kasdieną!

El. Val. Songailiūtė.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA

CHICAGO, ILL.

Lietuvių-Lenkų "Seimas."

Chicagos lenkų Pulaski svetainėje geg. 26 d. lenkai ir jų pakalikai—visokie "ostrobramskiai" ir "lubelskiai"—sumanė sušaukti lietuvių-lenkų "seimą," kuriame buvo manyta, už protestuoti prieš buvusį New Yorke Lietuvių politiška Seimą, kuriame lietuviai griežtai atsižadėjo lenkų globos. Sušaukimui "seimo," jie kreipėsi prie socialistų, bet tie, nepripažindami tautybės, pasiuntė juos pas tautiečius. Gudryš tautininkai ir katalikai prispyrė lenkus atsižadėti amžinai globoti lietuvius.

Susirinkimas buvo atdarytas per "bracia polacy," na ir kalbėjo "broliai." Bekalbant pirmininkas lietuvius nemandagiu vardu pavadinė. Lietuviai pakėlė balsą reikalauti, kad jisai atšauktų įžeidimą. Noroms-nenoroms, ponelis turėjo atsiprašyti ir net pabučiuoti visų akyse Amerikos vėliavą. Gi lietuviai sukilė pagiedojo tautiška himną ir išnešė anglų kalboj rezoliucijas, kuriose paantrino New Yorke Seimo nutarimus ir griežtai pranešė, kad lietuviai jokios lenkų globos nereikalauja. Pašaukus kelioliką kartų ura už prez. Wilson, už kareivius Francijoje ir Lietuvą, pagiedojo tautiška himną išėjo namon palikdami didžiausiam sumišime visokius "ostrobramskiaus" ir "lubelskiaus" svetainėje, kurie lietuviams išėjus, iš didelės gėdos, kone plaukus pradėjo rautis. Taip tai pasibaigė garsusis "seimas," kuriame lenkai norėjo lietuvius prigauti, bet patys prisigavo. J.

ROCKFORD, ILL.

Šeimyniškas vakarėlis.

Gegužės 19 d. L. Vyčių 83 kp. įrengė išleistuvių vakarą kuopos pirm. moksleiviui R. Kalinauskui. Vytės puikiai pagamino užkandžius. Kiek pasistiprinus, buvo žaidimai, taipgi dainuota pora dainelių. Labai gražiai deklamavo tam pritaikintą deklamaciją p. A. Antanaitis, kuris kiekvieną sugriaudino. Po žaidimui prakalbėjo dabartinis kp. pirm. J. Kailiukaitis. Vardan visos kuopos atsiveikino su p. Kalinausku ir velino kogeriausios kloties kovoti už šventus idealus ir vėl sugrįžti. Taipgi kalbėjo p. P. Petrėnas, dėkodamas už jo gerą darbavimąsi kuopoj. Ant galo porą žodelių tarė pats karevis, p. R. Kalinauskas. Atsiveikindamas ragino visus vienybėje darbuoties. Jo kalba pataikė visiems į širdį. Dainuota Vyčių ir Lietuvos himnai, o J. Andruškevičius priminė nukentėjusius nepamiršti. Visi pritarė. Aukavo šie:

Po \$2.00: J. Kailiukaitis ir P. Gritėnas; po \$1.00: J. Andruškevičius, J. Pilkauskas; po 50c: P. Petrėnas, V. Stražnickas, A. Morčiukaitis, P. Atkočiukė, O. Krušukė; po 25c: J. Zu-

bas, V. Gremba, A. Antanaitis, po 75c: R. N. Baršis. Viso \$10.00 induota Tautos Fondo sekretoriui V. Grembui, kuris prižadėjo pasiųsti į Centrą. Lietuvos Piliētis.

ROCHESTER, N. Y.

Gegužės 1 d. 1918 m. pobažnytinėje svetainėje buvo L. Vyčių 93 kuopos mėnesinis susirinkimas. Išrinkta parašų rinkėjai bei rinkėjos protestui prieš vokiečius. Parašų rinkėjai yra šie: p-lė M. Telksniūtė, p-lė K. Jankevičiūtė, T. Palukis ir R. Šerelis. Jie eis per grinčias ir rinks parašus.

Nutarta surengti prakalbas ir parkviesti kalbėtoją. Taipgi tartasi laikyti diskusijas, bet tas liko atidėta ant rudens.

S. Bartmonas, finansų raštininkas, atsiskė nuo vietos, nes yra pašauktas kariuomenėn. Jo vieton išrinkta R. Šerelis.

P. Milevičius, atsižymėjęs rankų darbais ir gabus dekoratorius, ir-gi liko pašauktas tarnauti Dėdži Samui ir greitai laiku turės apileisti mus. Bet jo rankon siūta Lietuvos vėliava, kuri kabojo bažnyčioje apvaikščiojant šv. Kazimiero—musų globėjo dieną, primins mums musų buvusį darbininką ir neduos mums pamiršti jo. Linkėtina jam pasisekimo naujoj tarnystėj.

Gegužės 7 d. pobažnytinėje svetainėje Muzikališkas Skyrius parengė šokių savo naudai. Reikia paminėti, kad musų Muzikališkas Skyrius labai gražiai vedamas K. Gaubio.

Katriūtė.

P. S. Pereitame numeryje žinutėje iš Rochestero įvyko klaida: vietoje S. Joninas, buvo S. Jonikas. Kat.

BINGHAMTON, N. Y.

Linksmas naujiena.

Gegužės mėnesyje čia susiorganizavo nauja L. Vyčių kuopa. Čia seniau gyvavo 72 kuopa, bet delei tulų nesusipratimų, jį mirė. Bet dabar, pasidarbavus kun. K. Ambrozaičiui ir P. Žalnieraičiui, sudaryta nauja kuopa, kurios numerio dar nežinome (delei tulų priežasčių seni nariai seno numerio nenori).

Iš karto per vieną mėnesį narių prisirašė apie 40, jau ir pikninką šokių-tokių sutarė surengti gegužės 25 (ar 26?).

Socialistai baisiai išsigando išgirdę, kad Vyčiai pradeda veikti, mat, jų dirva susislaurins. O šiaip pusėtinai buvo isikeroję. Jie atkalbinėja Vyčius, sakydami, kad tik prisirašys prie Vyčių, tai tuoj turėsi eit armijon. Ir taip maņo jie atitraukti vaikus nuo doro Vyčių jaunimo. Bet veltui jų pastangos. Jaunimas mato, kad ir iš socialistų lygiai turi eiti. Ne tie laikai, kad butų galima suvedžioti jaunimą.

J. Tamašauskaitė.

K. KUDIRKA,

pašauktas karuomenėn. Gyveno Racine, Wis. Buvo uolus rėmėjas kiekvieno tautiškai-katalikiško darbo, prisidėdamas aukomis ir veikimu.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Gegužės 19-tą d. L. Vyčių 94-ta kuopa laukė extra susirinkimą. Nutarta mokintis dainų. Mokins p-lė J. Laučiūtė.

Pavasaris išaušo gražus, malonus. Medžiai išskleidė lapus, vistur žaliuoja, kvėpia. Tik ne visas lietuvių jaunimas dar atbudo. Yra žiemos miegu tebemiegančių. Laikas išbusti—Tėvynė prašo!
J. Z. Vytiš.

CHICAGO, ILL.

Nuoširdus išleistuvių vakaras.

L. Vyčių 24-ta kuopa gegužės 19 d. surengė šeimynišką vakarą kad atsisveikinti ir paskutinį kartą išreikšti jausmus iš kuopos išsiantiems nariams karuomenėn.

Paskutinis atsisveikinimo žodis išreikšta šitiems nariams: M. Stankevičiui, St. Paurazui ir J. Aleliunui. Vėliau paskui juos yra šaukiami ir turės išeiti J. J. Poška, P. Cibulskis ir A. Budavičius.

Šalip gyvos, malonios jaunimo dvasios, šalip jo prakilnaus upo, patėmyta ir kitas indėmus apsiereiškimas. Tai tas, kad mūsų jaunikačiai, busimieji karininkai, išlydimi paskutiniams atsisveikinimo žodžiais, vietoje liudėsio, vietoje sunkumo ant krutinės, rodo drąsą, rodo pasiaukavimą. Jų pačių žodžiais tariant, eina į vedini žmonijos idealo, tautos balso.

WORCESTER, MASS.

Šios kolonijos jaunuomenės jūcėjimas sparčiai eina pirmyn. Organizuotos jaunuomenės burys—L. Vyčių 26-ta kuopa—yra gana daug pasidarbavus tarpe vietos lietuvių. Laisvamaniai, kurie tik daug šnekėti moka, gerinasi įvairiais budais Vyčiams, kad įsigijus jų simpatijos. Bet susipratęs jaunimas atskiria, kas gera, kas bloga. Pažįsta jis ir vilkus avies kalyje.

Kuopai dračiai teko nukentėti. Gegužės 9-tą dieną pašauktas karuomenėn kuopos pirmin. P. Steponkus. Tai buvo vienas veikliausių kuopos narių, uolus veikėjas jaunimo dirvoje. Jam pirmininkaujant pusantrų metų, daug geresnio darbo nuveikta. Jojo užmanymu Vyčiai įsigijo nuosavų namą, suorganizavo chorą, beną ir Teatralšiką Ratelį. Taip-pat jis buvo puikus dainininkas ir aktorius.

Visi nariai velina jam geriausios kloties naujoji tarnystėj, o po to laimingai sugrįžti pas savuosius!

Korespondentas V. M. Č.

P. S. "Vyčio" num. 7 (48)-me korespondencijoje iš Worcesterio įvyko klaidų. Aikšnis rolėje buvo J. Bucevičius, o ne J. Zataveckas; kvartete dainavo J. Žemaitaitis, o ne Žemaitatė.

Koresp. V. M. Č.

ROCHESTER, N. Y.

Mūsų kolonijos L. Vyčių 93-čia kuopa gerai gyvuoja ir pasekmingai veikia. Daug jai prigelbsti mūsų gerb. kun. J. Kasakaitis,—ne-nuilstantis žadintojas vietos lietuvių prie tautinio darbo ir pakėlimo vardo tarpe svetimtaučių.

L. V. 93-čia kuopa turi suvirš 130 narių, jų tarpe apie 60 yra priaugančiųjų skyriuje. Nemažai Vyčių yra jau išaukta į karuomenę, šaukia ir dar šauks. Dabar išvažiuoja gabūs nariai: J. Bartmonas—buvęs 93 kp. raštininku, M. Senkus ir P. Milevičius.

Gegužės 8—15 dd. čia buvo misijos. Laikė tėvas marijonas kun. Kulikauskas. Gerb. misjonierius savo iškalba, suprantamu aiškinimu krikščioniškų tiesų, vietos lietuviams suteikė didelę dvasinę naudą.

Vietiniai laisvamaniai garsiai giriasi savo krypsnio laikraščiuose apie jų didelius darbus ir veikimą. Tik tų jų darbų ir veikimo niekas įžiūrėti negali.

Koresp.

N. S. PITTSBURGH, PA.

L. Vyčių 9-ta kuopa darbuojasi.

Paskutinį vakarą, kurį Vyčiai surengė, buvo balandžio 28 dieną, 1918. Vaidinta du vaidinimai: "Namai—Pragarai" ir "Naujas kelias." Aktoriai, kad ir pirmą kartą scenoje, savo roles atliko puikiai.

Choras padainavo daug dailių dainų ir buvo solistų iš kitur.

Svetainė buvo pilna žmonių, kurių tarpe buvo ir neramuolių. Pelno liko apie penkiasdešimt dolerių. Girdėjau, dalis bus skiriama Vyčių spaustuvei.

Gero pasisekimo North Side Vyčiams, kad ir daugiau tokių vakarų surengtų!

Ten Buvęs Bernels.

BROOKLYN, N. Y.

L. Vyčių 41-ma kuopa gegužės 4 d. statė scenoje komediją—"Daktaras iš prievartos."

Publikos buvo pilna svetainė, nes visi jau žino, kad nesigriaudins atsilankę į L. Vyčių 41-mos kp. vakarą. Veikėjai roles atliko patenkinančiai.

Nors mūsų kuopos narių skaičius sumažėjo, bet kurie liko, tai pilni energijos veikti ir savo darbą varo toliau. Sunkūs smugiai žuls mus ir toliau, bet į tai neatsižvelgdami, dirbime savo darbą.

Balandžio mėnesyje buvo katalikų organizacijų bazaras. 41-ma kuopa ten dirbo visa energija. Prie savo stalo daiktų turėjo nepedaugiausia, bet vis-gi nukentėjusių naudai sudarė gražią 365 dolerių sumą. *Gegutė.*

NASHUA, N. H.

Gegužės 5 d. L. Vyčių 20-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Pirmiausia garbus svečias misijonierius tėvas Alfonsas, kuris tuomi tarpu čia mūsų bažnyčioje laiko religijines pamokas, trumpai ir aiškiai ragino Vyčius darbuotis katalikiškoje dirvoje; nurodė, kokios dvasios buvo senovės Vyčiai. 20-ta kuopa visada atmins visus žodžius tėvo misijonieriaus, kuriais jis pakėlė jaunimo dvasią.

Toliau skaityta laiškas nuo 26-tos kuopos iš Worcester, Mass., kuriame kviečiama į gegužinę rengiamą gegužės 30 d. Nutarta dalyvauti koskaitlingiausia.

Toliau buvo išduota knygyno raportas. Veikesniam įsteigimui knygyno, įsteigta tam tikslui "Knygyno Paskolų fondas" ir nariai jin paskolino \$70.00. Knygyną stengsimės atidaryti taip greitai, kaip tik bus galima, kuriuomi galės naudoties visi Nashuos lietuviai. *"Žvirblis" Mart.*

HARTFORD, CONN.

Gegužės 19-tą dieną L. Vyčių 6-ta kuopa statė scenoje veikalą "Tarp dilgėlių rožės." Publikai vaidinimas patiko, nes aktoriai gerai atliko. Pertraukose dainavo P. Kamintauckio vedamas Šv. Cecilijos choras.

Dabar Vyčiai rengiasi prie išvažiavimų. Pirmą išvaž. turės birželio 2-rą dieną.

Korespondentas.

"VYČIO" SPAUSTUVĖS ĮSTEIGIMUI AUKOS.

23-čia kuopa Philadelphia, Pa. \$14.00

29-ta kuopa Newark, N. J. 45.00

A. E. Petrauskaitė,

L. Vyčių Centro išdininkė.

KEARNEY IR HARRISON, N. J.

L. Vyčių 90-ta kp. rengia "Pirmą Didelį Metinį Šokių Vakarą." Atsibus subatoj, 8-tą d. birželio, 1918 m. L. Hantman'o svetainėje, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J. Gerbiamas Jaunime!

Šis vakaras bus vienas žymiausių smagiai laiką praleisti besilinksminant prie puikiausios muzikos ir su kvėpiančiomis gėlėmis; bus blaivių gėrimų ir užkandžių.

Vietiniai deda visas pastangas šiam vakarui, kad tik užganėdinus jaunimą.

Taigi nepraleskite tokios puikios progos.

Korespondentas.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO SUSIRINKIMAS.

Įvyks birželio 2 d., 1918 m. Dievo Apveizdos par. svetainėje; 18-ta ir Union gatv., 2-rą val. po pietų.

Bus kalbama ir svarstoma apie vasaros darbus: išvažiavimus, įvairias pramogas, demonstracijas; apie rudens darbus: vakarų ir koncertų rengimą; apie Seimą: kaip prisiruošti, kokius klausimus paduoti; ir seni reikalai.

Susirinkimas bus svarbus, geistina skaitlingo atstovų dalyvavimo.

Apskričio Valdyba.

**L. VYČIŲ NAUJOSIOS ANGLIJOS AP.
SKRIČIO VALDYBOS ADRESAI:**

Pirmin. — P. Zataveckas, 20 Alpine st.,
Worcester, Mass.

Vice-pirm. — O. Bugailaitė, 24 Howard
st., Nashua, N. H.

Raštin. — J. K. Jasinskas, P. O. Box 66,
Athol, Mass.

Iždininkas — J. Kaščeta, 5 Atwood ave.,
Norwood, Mass.

Iždo globėjai: — E. Šalteniutė, 17 Camp
st., Worcester, Mass.

B. S. Vyšniauskas, P. O. Box 66, Athol,
Mass.

**L. VYČIŲ NEW YORK'O IR NEW JER-
SEY APSKRIČIO VALDYBA.**

A. K. Masandukas — pirm.: 197 New
York ave., Newark, N. J.

C. E. Paulonis — vice-pirm.: 456 Grand
st., Brooklyn, N. Y.

B. Aidukaičiūtė — raštin.: 127 New York
ave., Newark, N. J.

V. Abraičiūtė — iždin.: 11 Ainslie st.,
Brooklyn, N. Y.

**LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDY-
BOS ADRESAI:**

Dvasiškas vad.: kun. H. J. Vaičiunas,
3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmin.: J. Bučnis, 407 So. Paca st.,
Baltimore, Md.

Vice-pirmin.: Navickas, 85 New Park
ave., Hartford, Conn.

Raštin.: J. Aleksa, 14 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Iždinin.: A. Petrauskaitė, 4 Congress
ave., Waterbury, Conn.

Iždo globėjai:

J. M. Dumčius, 199 Noble Lane, Wil-
kes Barre, Pa.

J. Vaitekunas, Hartford, Conn.

V. Varžinskaitė, 249 River st., Matta-
pan, Mass.

Literatiškoji komisija:

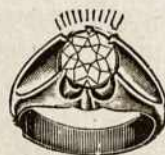
Dr. J. J. Bielskis, 3613 Fourteenth
St., Washington, D. C.

J. Bakšys, Athol, Mass.

J. Valančiunas, Philadelphia, Pa.

O. Rozmanskis, Donora, Pa.

J. V. Koyas, 21 Congress ave., Water-
bury, Conn.

**Didžiausia
Krautuvenė**

**Lietuviška
Chicagoje**

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auk-
sinius žiedus, šliubinius ir deimentinius, muzi-
kas, gramofonus lietuviškais rekordais, koncer-
tinas, ant kurių gali groti ir nemokantis viso-
kius šokius: armonikas rusiškas ir prusines,
importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir
gitarus. Taipgi vargonų pardavimas.

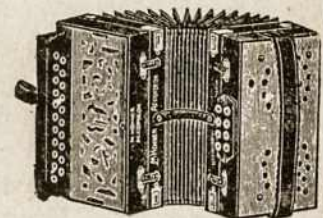
Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, vi-
sokius muzikališkus instrumentus ir revolverius.
Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant
visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chi-
cagos orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

TELEPHONE DROVER 7309

Lietuvos Vyčių Taupimo ir Skolinimo Bendrovė

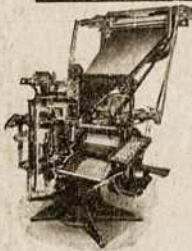
Mūsų bendrovė skolina pinigus savo nariams, idant pagelbėjus nusipirkti arba pasiranduoti namus, ir padeda nariams sutaupinti pinigus. Ši bendrovė yra regulieriškai peržiurima per valdžią (State of Illinois). Šita bendrovė moka daugiau procentų ant taupinamų pinigų, negu kokia kita Banka. Jeigu nori, kad tavo pinigai būtų geroje vietoje padėti, tai prašyk būti jos nariu.

Pastaroji Bendrovė turi regulieriškus susirinkimus kas penedėlis 7:30 val. vakare Šv. Jurgio parapijos svetainėje, kambarys No. 1, arba reikale kreipkitės pas raštininką:

P. BALTUTIS,

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jums Visiems Reikalinga

Intertype mašina del rinkimo raščių.

Nes kiekvienas skaitote knygas, o jas beskaitant nuplyšta, jeigu yra be viršų, o kai su viršais, tai ilgiau laiko

Mes apdarome visokias — senas ir naujas knygas, taip kaip Tamstos reikalausite. Taipogi turime įrengę NAUJĄ SPAUSTUVĘ su lyg

vėliausios mados mašinomis. Ir atliekame įvairiausius spaudos darbus, kaip tai: knygas, laikraščius, konstitucijas, programus, laiškus ir visokių-visokiausių pasakėlimus, kokių tik kas reikalauja.

Užtai, gerbiamieji Vyčiai, kada turėsite kokį spaudos darbą arba knygų apdarymui, tai nepamirškite mūsų antrašo, o mes užtikriname, kad busite užganėdinti.

Su pagarba,

Kaulakiai Broliai. Sav.

THE LITHUANIAN PRINTING & BINDING HOUSE.

2214 West. 23rd Pl., Chicago, Ill.

Telephone Canal 107.

Nauja Knyga.

Vytė, Joanna Tamašauskaitė (Lakšūtė), liepos mėnesyje 1917 m., išleido knygutę savo rašytų eilių. Didelio formato, 64 puslapių, ant geros popieros, su pagražinimais.

KAINA TIK 25c.

(Vienas kvoteris).

Gerbiamieji Vyčiai, paremkite pla platindami ją laike savo vakarų: tuo sustiprinsite dvasią jaunos eilininkės. Galima gauti pas pačią autorę:

310½ Prospect St., Binghamton, N. Y.

P. S. Imantiems kartu daugiau, nuleidžiama didelis nuosimtis.

Vyčių Vėliavos.

Vyčių kuopos, norint kad būtų vienda ir tikra vėliava, meldžiame su užsakytais kreipkitės prie mūsų. Mes, kaip Vyčiai, teisingai darbą atliksime. Vyčiams speciališkos kainos. Tap-pat išdirbame antspaudas, ženklelius, karunas, įvairioms organizacijoms.

Mūsų ilgų metų praktika visus užganėdins.

M. A. NORKUNAS,

340 So. Broadway, Lawrence, Mass.

“VYTIS”

Jaunimo dvisavaitinis laikraštis.

leidžia

Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$1.50
Pusmečiui75
Pavienis numeris	10c.
1 užrubežių metams	\$2.00

“VYTIS”

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

“VYTIS”

(The Knight)

Published twice a month by the
Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$1.50
6 month75
To Foreign Countries yearly	\$2.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

“VYTIS”

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.